

KUSTBON

TIDNING FÖR SVENSKARNA I ESTLAND

ÅTTONDE
ÅRG.

N° 6/7

Prenumerationspris:

Helt år Emk. 200:—

Halvt „ „ 125:—

I utlandet:

Helt år Emk. 350:—

Halvt „ „ 200:—

Utkommer
alla onsdagar

Redaktion:

Svenska Folkförbundet

Ansv. red.: M. Westerblom

Reval, Riddaregatan 3.

Annonspris

enligt överenskom-
melse.

För längre annonse-
ring beviljas rabatt.

11 febr.

1925

BIRKAS

Birkas folkhög- och lantmannaskola.

Jag tror, att jag ej gör mig skyldig till ett misstag, då jag vågar påstå, att det den dag, som nu är, finns estlandssvenskar, som inte riktigt veta vad Birkas är för något, trots att Birkas vid det här laget borde vara medelpunkten för svenskt liv i Estland. När nu Kustbons redaktion funnit lämpligt utgiva ett särskilt Birkas-nummer hoppas vi, att kunskapen om Birkas folkhögskola skall ökas till nytta för Estlandssvenskarna och det estniska fosterlandet självt. Det har väl talats i Kustbon om Birkas folkhögskola, men vad

det är för slags skola, vill jag nu tala om.

Det var dansken Grundtvig, som år 1844 bildade den första folkhögskolan. Snart öppnades sådana i Sverige, så i Finland och Norge och på sista tiden i Tyskland, och genom Birkas har folkhögskolan (förenad med lantbruksskola) kommit till Estland. Vart ville Grundtvig komma med denna skolform? Jo, han ville föra bildning och vetande ut bland folket, dock inte bara bokligt vetande, utan han ville genom sin skola skapa om folkets andliga liv, skapa goda och sedli-

ga människor, men samtidigt också göra dem bättre rustade för det lekamliga livets krav. Hur lyckades detta? Bästa svaret är att bara visa, hur det lilla Danmark nu har över 70 folkhögskolor, Sverige omkring 50 o. s. v. och att dessa skolor i högsta grad bidragit att ställa dessa länder i främsta ledet bland Europas stater, då det gäller folkbildning, vilken i sin tur gjort nämnda länder till föregångsländer på många andra områden t. ex. — åtminstone vad Danmark beträffar — på jordbrukets. Vidare har bildningen gjort att folket lärt sig bättre tillvarata de olika möjligheterna inom de olika länderna, med andra ord, förstått utnyttja dessa, och därigenom har välmåga och välstånd ökats, så att de nordiska länderna även här stå i främsta ledet.

Folkhögskolans uppgift är att kämpa mot okunnighet och själv-dryghet — detsamma som även Birkas möter. Jag hördeför en tidsedan berättas, att en bonde sagt åt sin son, som ville gå på Birkas en vinter: „Hålla pängar tjanar tu fere he“ det är översatt för icke Nuckö-svenskar: „Vad tjänar du för pengar på det“. Det är okunnigheten, som har ordet. Antag att pojken på en vinter skulle tjäna så

Rektor P. Söderbäck

mycket, att han hade, låt oss säga, 5000 mk. över, när våren kom. Hur mycket har han kvar av detta efter ett år? Ingenting. Men det man lär som ung, det är en rikedom, som inte kan förstöras och som, om det användes rätt, ger en god ränta på det, man kostat på sig under skoltiden. Ty kunskap är makt och kraft, och de som tycka, det är nog att kunna hålla i en plog och nödortvigt läsa i bok, förstå ej, vad tiden kräver. De äro, sig själva ovetande, trälar. Det tillståndet går man ju och gläder sig åt, att ha sluppit ifrån och talar om, hur skön friheten är och är ändock samtidigt slav under vantro och vidskepelse, man är nöjd med det hela i tro att inget bättre finns. Jag skall taga ett par exempel. Det kommer en som har var, „makken“ som det ju också kallas härute, i ett ben, och vill ha hjälp. Och så talar han om, hur han blivit skrämd av ett stycke takpapp, som blåste ned och gjorde honom förskräckt. Och det är en ung man. Finge en sådan höra litet berättas om, hur de „makkar“ se ut, som härja i såret, skulle han övergiva att lägga på „lökblad“ och smör och annat sådant och sköta sitt sår själv och bliva bra fortare. Eller ett annat exempel. När någon nu slaktar en häst, så drar han av

skinnet, och så grävs djuret ned. Han vill inte äta köttet. Varför? Ja, det vet han inte, men det ha aldrig fäderna gjort, så det går nog inte. Det där är en fördom, som började försvinna i Sverige för en 100 år sedan. Där ätes nu hästkött, men härute kan man det inte därför att man inte gjort det förr i världen. Det är med den saken, som när en gubbe på en av öarna första gången fick „kroppkakor“, en god och billig maträtt av potatis. Han sade åt en annan: „Pia tär haim rerd hop nåa, man tokke kund man aldor toa åt se“. Sådant kunde man inte „ta åt sig“. Flickan hade gått på folkhögskolan och kom med något nytt, som utan att bli dyrare, skulle ha blivit en god omväxling till det vanliga „kett å tufflar“. Det hade bara ett fel: Det var något nytt.

Av detta sista framgår tydligt nog, att det inte bara är de unga, som skolan vill nå, utan även de gamla, så att dessa förstå, att det är de unga, som skola skapa framtiden och bära dess bördor, att vår tid fordrar mera än våra fäders och att de unga i sin strävan att pröva sig fram och förbättra, böra röna uppmuntran av de gamla och ej motstånd.

De flesta bönder veta väl, att en utdikad åker ger bättre skördar än en våt och sur sådan. För någon tid sedan innehöll en svensk tidning en uppsats om landskapet Västmanland och dess jordbruk. Författaren visade där, hur detta landskap hade det bäst dikade jordområdet i mellersta Sverige, och han skrev ungefär så: „Detta är säkert att tillskriva Tärna folkhögskolas och lantmannaskolas arbete“. Där erkännes öppet, att en skola om också större, så av samma sort som Birkas, omskapat ett helt landskap och satt det framför många andra bättre lottade. Och då man nu ser hur pojkar i Höbring — pojkar som ha gått på Birkas — tagit sig för att utdika förut vattensjuka ängsmarker, så kan man kanske våga hoppas, att det småningom i Estlands tidningar

Fru Anna Söderbäck

skall heta, att „den bäst utdikade jorden hava estlandssvenskarna men så hava de också en folkets, ungdomens egen skola“.

Ungdom, ja. Hur gammal får man vara för att få gå på skolan? I stället för att ange någon ålder, vill jag omtala, hur jag på en svensk folkhögskola som elev haft en „pojke“ på 38 år. Visserligen hade han långt „apaskägg“, men han trivdes bra på skolbänken, ty han fann att han där fick något, som han länge saknat och så väl behövde, nämligen kunskap.

Det är ingen skam att sakna kunskap, då man aldrig fått tillfälle att gå i skola, men det är en skam att tro sig vara färdig och aldrig göra något för att föröka sitt vetande. Vi sakna de gamla pojkar här på Birkas, — demed „apaskägg“ för att tala bildligt, — och de gamla flickorna också. Här äro eleverna i allmänhet en 18 år, i Sverige en 22-23 år, och säkert är, att man på en folkhögskola bäst tillgodogör sig undervisningen, när man komit så långt från 20-årsåldern, som de flesta nu har till den. Därmed vill jag ej hava sagt, att man ej kan komma, fast åldern bara är t. ex. 17 år, utan jag vili söka nedslå den föreställningen, att man blir för gammal att gå i skola.

Agronom E. Adalberth

En annan sak, som man måste arbeta för är, att pojkarna komma till Birkas i större antal. Nu är det flera flickor än pojkar. Pojkarna hava lika stor nytta av en skolkurs som flickorna, så därför hoppas vi, att det så småningom skall bli lika många.

Då jag vidare hoppas, att denna tidning skall komma till varje estlandssvenskt hem, skall jag passa på och påpeka en annan sak. De elever, som hitintills gått på Birkas, hava till största delen kommit från Nucköområdet (men var är Paschlep- och Guttnäsungdomen?) och Ormsö. Nargö, Rågöarna, Korkis, Odensholm och Runö däremot hava sänt mycket få ungdomar hit. Visserligen är det lång väg från Nargö, men inte är den oövervinnerlig. Jag tänker att man kan komma till och med gratis med en vedskuta från Reval till Nuckö. Rågöborna kunna lätt komma med båt till Spithamn och så taga en skjuts, Odensholmsborna likaså. Och Runöborna gå ju ofta med sina jalar till Hapsal o. s. v. Men då säger en och annan: „Det blir dyrt att gå på Birkas“. Därtill kan jag säga, att det väl ingenstans finns en skola, där man kan gå så billigt. Det är bara maten man får taga med, och mat måste man ju hava hemma också. Vad för slags

mat, som skall medtagas, meddelar undertecknad. Av pengar går det åt en 500 mk. till petroleum o. s. v. Det är allt. Och den som ej kan anskaffa allt, kan få hjälp, utan att därför, som någon i ondskefullt syfte har velat utsprida, den, som fått hjälpen, behöver återbetala den.

Så hoppas vi alla, som ivra för svenskhetens bevarande, att skolan skall växa sig stark och att estlandssvenskarna mer och mer skola känna att „det är vår egen skola“. Sitt eget vill man offra något för och arbeta för. Hur är det i det fallet? Är det inte så att man då det blir svårt i ena eller andra fallet tänker: „Ja, vi få nog hjälp — från Sverigessvenskarna. Och så låter man det vara. Låt vara att Estlands pengar hava liten köpkraft utomlands, så äro de dock bytesmedlet inom landet. När de unga vuxit sig stora och lärt sig rätt inse värdet av de kunskaper de fått, då skola vi tro, att — om inte förr — estlandssvenskarna lärt sig uppskatta och värdera sitt eget, så att något sådant oftare händer, som hände mig i går. Jag hade för undervisningen i „praktiska arbeten“ beställt en hyvelbänk och hade med tillverkaren kommit överens om priset. Då han nu kom med bänken skulle han hava 500 mk. mindre och sade: „Jag skall hava mindre, därför att jag tänkte så, att det man tar från Birkas, som ju är vår egen skola, det tar man från sig själv.“

Så skall det låta.

Per Söderbäck.

UNGDOMEN OCH DESS NÖJESBEHOV.

Den varmhjärtade svenska författarinnan Ellen Key, som nyligen fyllde 75 år och då hylades av vänner och beundrare från skilda delar av världen, har en gång sagt: „Ungdomen vet icke, att den övar en god gärning

Fru Esther Adalberth

enbart genom att i hälsa och glädje, i godhet och oskuld, finnas till. En sådan ungdom är helt enkelt tillvarons största skönhet och den största välgärningen för de åldrande, de av livets sorg och möda bruna.“ I nära samband härmed refererar Ellen Key en annan bemärkt författare, amiral Ehrens värd, som säger, att människan har även glada behov, sådana som väckas genom skönhetssinnet, och som hon söker att tillfredsställa, sedan nödiga behovet av föda och skydd (kläder och bostad) är fyllt.

Varje människa har någon form av skönhetslängtan. Hon har behov av glädjeämnen, som lyfta sinnet över det dagliga livets strävan för brödet. Hon behöver något, som kan underlätta denna strävan, som kan förhjälpa till tro på det goda i livet och hos människorna. Och endast den människa, som förvärvat och bibehåller tron på det goda har kärlek nog stark att bringa ett gott verk till fullbordan.

För de äldre är det en lycka både att ungdomen finnes till och att den i sin oskuld har mod visa den glädje och den livslust, som vi innerst inne alla skulle önska känna. Ty — var sann och uppriktig! — är det inte så, att vi alla skulle vilja vara glada, att vi alla skulle vilja vara med om en del av ungdomens nöjen,

om inte vissa band avhöllo oss därifrån? —

Ungdomen i städer och samhällen kan väl få tillräckligt av glädjeämnen eller nöjen, men på landsbygden — åtminstone här bland Estlands svenskar — är det sannerligen inte för mycket därav. Men beskaffenheten av nöjena är nog inte alltid den bästa. Det gäller att förbättra, att få fram goda och förädlade sådana. Att undanhålla eller för ungdomen förbjuda alla nöjen vore en förbrytelse mot dem och mot livet självt. Men det är också en förbrytelse mot livet att tillgripa sådana nöjesleder, som skada eller neddraga detta Guds högsta skapelseverk i smuts och synd. Så gör t. ex. superi med nattvak och vad därmed sammanhör. Dylikt kan ej kallas nöjen utan bör hellre nämnas laster, oseder och råhet. Och för att få bort dessa kräves en höjning av smakens, sättets och hjärtats bildning. En uppövning av förståelsen för vad som är smakfullt, och som tillhör ett gott sätt, eller av känslan för vad som är rätt, gott och skönt — denna sorts bildning är lika viktig för ungdomen som det rena kunskapsinhämtandet.

För att få fram de goda nöjena kräves alltså först, att ungdomen bibringas förståelse för vad som är gott och värdefullt ifråga om nöjen. Vem skall lära ungdomen detta? — Det skall främst föräldrar och lärare göra. De skols visa på rätta vägen och även beträffande nöjen fostra fram intresse för det goda, vackra och förädlade. Detta skall ske samtidigt som de unga läras pliktens bud, läras att känna ansvar inför livet, dess möjligheter och förpliktelser.

Men hemmet och skolan har blott för kort tid de unga under sin vård. Lämnas de vid 14—15 års ålder att på egen hand och var för sig att utnyttja erhållna lärdomar och maningar, så kan det inte förvåna, att mången gång

så litet av de goda lärdomarna komma till synes. — Det är lyckligt, att det finnes folkhög- och ungdomsskolor, som kunna fortsätta arbetet med utvecklandet av själens gåvor hos de unga, och som kunna bringa dessas förmåga av förstånd och känsla till högre grad av mognad. Sådana skolor behövas förvisso också för att lära de unga att se allt det goda, ljusa och glada, som livet inrymmer och som väl är värt att leva och verka för.

Vad skall då ungdomen göra, sedan även folkhög- och lantbruksskolornas kurser äro slut? — Arbeta och göra nytta för sig naturligtvis, och så i sinom tid bli duktiga jordbrukare och jordbrukarehustrur, säga de förståndigare. Det är också rätt. De skola göra så. Men, ni äldre, låt härvid ändock de unga alljämt förbli unga och låt dem vara glada och se ljusst och hoppfullt på livet. Det är den store diktaren och sanningssökaren Viktor Rydberg, som säger: „Den dödlige är skapt att älska ljuset, det rosiga och dagens gyllne stjärna tids nog den släcket för hans blick ändå“

De unga kunna emellertid nu inbördes hjälpa och glädja varandra, om de erhålla de äldres stöd och förtroende. Ungdomsföreningar måste bildas, gärna som underavdelningar till S. O. V., vilket tidigare föreslagits i Kustbons spalter. T. ex. „Nuckö S. O. V.-s Ungdomsavdelning“ är ju ett namn, som kan gå an. — Inom ungdomsföreningarna skola ungdomarna regelbundet kunna komma tillsammans till goda bildande samkväms- och nöjesstunder. Där skall föredrag, läsning och studier, sång, musik och sånglekar omväxla med varandra. Allvar och glädje skall sammanflätas. Själverksamhet och självansvar skall inläras. Kärlek till hembygden och dess minnen samt intresset för jord-

bruket, modernnäringen, skall utvecklas. Ungdomsföreningarna skola lära medlemmarna och hela bygden att inbördes samarbete skänker både välsignelse och glädje. Och här i svenskbygden — om någonstades — behöves inbördes hjälpsamhet och uppmuntran.

För övrigt är ingen glädje mera äkta och verklig än den man känner, när man kan hjälpa och glädja andra, såsom det bör vara vid samarbete inom föreningar. Det är sann osjälvisk glädje, ty den kommer att gå Guds och det godas vägar. Den, som då det gäller nöjen, tänker enbart på att roa eller glädja sig själv, hyser ett oäkta, själviskt nöjesbegär, som rätteligen kan kallas njutningslystnad. Detta är icke av godo. —

Till sist må nämnas, att ungdomsföreningar med det syfte, som antytts här ovan, i ett 40-tal år funnits bland ungdomen på landsbygden i Finland och länge även i Sverige och andra länder. Må ungdomen här snart få liknande möjligheter till samarbete för övande av ädla förströelser och nyttig självfostran. — Om föreningsrörelsen bland svenska jordbrukareungdomen, den jag haft glädjen att deltaga i, ber jag att få berätta något i en särskild uppsats.

Emil Adalberth.

VAD ELEVERNA SÄGA OM BIRKAS.

Redaktionen har fått del av följande brev.

Birkas den 20 jan. 1925

Kära Mari!

Nu måste jag skriva till dig och berätta litet om, hur vi ha det här på Birkas. Vet du, jag grät, när jag for hemifrån i höstas, för jag hade aldrig varit borta förr, och jag var nog nervös (det betyder ängslig), när jag kom hit. Vi voro visserligen flera i sällskap, men det hjälpte inte. Men vet du, det var inte farligt. Vi ble-

vo så vänligt mottagna, så det var som om vi kommit hem, och jag trivs så bra här, och det är så roligt. Vi äro många flickor och pojkar här, och vi ha blivit så goda kamrater allesammans — lärarna med.

Nu skall jag berätta vad vi göra. Först på morgonen är det morgonandakt, som varar en kvart, och sen ha vi vanligen svenska. Vi läsa och skriva för rektorn, och han förklarar alla ord, vi ej hört, så vi behöva bara säga till, när vi ej förstå. Nu förstår jag nästan alla ord. Ibland få vi tala om, vad det heter på aibosvenska, som rektorn säger, för han vill lära sig det, och han säger, att vårt språk inte är dålig svenska, som vi sagt hemma, utan det är en riktig svenska, men orden äro ålderdomliga (men han har sagt, att vi också lånat ord ur andra språk. Men ser du, nu när vi lärt oss „högsvenska“, så kunna vi låna ord där, när vi behöva nya. På så sätt få vi, säger han, ett svenskt talspråk, och det är just aibosvenska det, och ett skriftspråk, och det är just högsvenskan. Så är det ofta i Sverige till och med, nämligen att man talar annorlunda än man skriver).

Så ha vi matematik. Det är ett främmande ord för räkning. Vet du, på tal om sådana där konstiga ord, så använda lärarna här nästan alldrig sådana och om det förekommer, så översätta de alltid, så vi förstå. Tänk om de som skriva i Kustbon, gjorde detsamma. Nu skriva de sådana ord som likvidera, referera, intelligens, opus, Don Quijote, junioravdelningen och många andra, som jag inte förstår. Det vore mycket roligare att läsa Kustbon, om det vore bara svenska, för det är det vi först skola lära. Men det finns också främmande ord, som blivit svenska, — svenskarna ha lånat som vi — och dem skola vi först lära. Du kan tänka dig, inte ens „exempel“ är svenska utan något annat. Var var det jag slöt, jo, med räkningen. Ved du, det

tror jag är väldigt nyttigt. I dag räknade vi ut något, som man knappt visste något om, ja vet du, det låter underligt, men det är sant. Och allt nästan rör affärer och sådant där, som kan förekomma när som helst. Du skall få se, när vi komma till Hapsal nästa gång, då skall jag räkna själv, när jag betalar.

Pojkarna äro duktigare än vi att räkna. De räkna redan med decimaler. Det lär vara bra att kunna. Fast det förstå inte vi än. Men vi få nog räkna med decimaler också så småningom.

Vet du, geografi, det är något som är trevligt. Jag vet snart vad alla huvudstäderna i Europa heta och fler till och mycket mer. Näj vet du, jag kan inte tala om allt. Du får resa hit själv. Men du skall få se, att du blir öm i ryggen och trött i huvudet några dagar först, för vi få sitta stilla mycket, och så skall man höra på ordentligt.

Kan du tänka, Hulda har virkat en röd kofta i slöjden, för du vet väl, att vi få väva och sy och laga mat också förresten. Jag har sytt en duk. Den får du se se'n en gång.

Ett är säkert, att vi arbeta duktigt, och så ha vi roligt emellanåt. Någon gång få vi leka. Då är rektorn och de andra lärarna med, och fast de äro gamla ha vi alla roligt. Det underliga är, att det kan vara allvar även i lek, och jag tycker det är bäst så. När vi t. ex. hade julfest, så lekte vi mycket och hade rysligt roligt, men se'n talade rektorn om, hur lek och nöje aldrig blir något roligt, om det ej som bakgrund har allvaret, liksom man sätter riktigt värde på sött endast om man känt hur beskt smakar. Det blev riktigt högtidligt och allvarligt när vi till sist sjöngo: „Härlig är jorden, härlig är Guds himmel, skön är själens pilgrimgång.“ Och nu förstår jag, att också allvaret får större djup och större värde, om man vet, vad sann och ren glädje är. — Men jag

måste tala om för dig vilka fester vi haft. Först var det Luciafest den 13 dec. När vi kommo ned i matsalen, voro borden fulla av ljus, och kaffe och bullar fanns där, må du tro. När vi satt oss, kommo tre flickor in alldes vitklädda med gröna kransar i håret och en hade ljus i sin krans. Hon var Lucia-brud. Så sjöngo de en sång och serverade kaffet. Så sjöngo vi alla flera sånger, och sen var det morgonbön. Det där är en gammal svensk fest, och det var verkligen trevligt, tycker jag. Och så dagen innan vi foro hem, hade vi julfest med en stor julgran i samlingssalen. Först drucko vi kaffe och rektorn visade ljusbilder och talade om våra gamla julseders uppkomst. Se'n var det långdans ut till julgranen. Vi sprungo i en lång rad genom alla rummen och upp och nedför trapporna, och se'n var det, som jag förut skrivit, lek. Rätt som det var, kom det in flickor som voro utklädda, och de lekte en gammal lustig lek, som heter „Simon i Sälle.“ Så kom „Mellbom“. Det var Rudolf, du vet, och han och de andra voro så roliga, så vi skrattade så vi knappt hörde sången. Se'n fingo vi se oss själva på ljusbilder. De voro tecknade, och jag var med också. Inte var jag vacker, men jag skratta ändå. Ja, det skulle vara mycket mera att tala om, men du får ju själv vara med om det där nästa år.

Så hava vi ett par gånger varit hos rektorns och agronomens på kaffe. De ha då läst ur böcker för oss, både roliga och allvarsamma stycken och så ha vi lekt sittlekar, och en gång flögo vi. Det var lustigt. Du skulle ha sett Anders när han skulle upp! Men jag talar inte om, hur det går till, för då är det inte så roligt, då du själv får se det.

Det är underligt, att allt det trevliga vi hava för oss, inte hindrar arbetet utan tvärtom. Det beror väl på vad jag nyss sade, att motsatserna öka värdet både

BIRKASSÅNGEN

(Efter en svensk folkhögskolesång)

Kom i sångens glada led,
kom i munter vandringstakt, —
höga hinder falla ned
inför unga sinnens makt.
Därför med varandra
fram i sången vandra, —
kom, kamrater, följ oss åt!
Alla skyar fara,
alla ekon svara
glatt vår vandringslåt.

Hör, det susar sommarvind,
solen smeker varm vår kind —
bortom fält och gröna hus
tona fjärran skogars sus.
Kom kamrater alla,
tusen stämmor kalla,
kalla högt ur rymder blå! —
Gyllene skördar bölja
på den väg, vi följa,
och i sol vi gå.

Hän till kamp med friska tag
går vårt unga kämpalag, —
är ock dagen stundom grå,
fram mot sol och vår vi gå!
Fram mot lyckotider,
fram mot livets strider,
fram att lyfta högt vårt bloss.
Ljuset, som blev givet,
lysa skall för livet,
lysa skall för oss.

Birkas, hör vår sång i dag,
hör de unga hjärtans slag!
Ständigt på vår fjärran stig
minnas vi och tacka dig!
Därför med varandra
fram i sång vi vandra —
kom, kamrater, följ oss åt!
Alla skyar fara,
alla ekon svara
glatt vår vandringslåt.

i arbete och lek. Leken och nöjet blir en vila, som gör att arbetet liksom går bättre efteråt.

Nej, vet du, nu har jag skrivit så du är trött, och det är jag också förresten. Marie bebådelsedag är det elevmöte här. Då skola de gamla eleverna komma hit, så du kan säga åt Mari, att hon då reser hit. Den 24 febr. är det också fest här. Då äro alla välkomna, har rektorn sagt, så då reser du hit, förstår du.

Hälsa alla så kärt
Din egen

Mari.

Jag glömde en sak. Vet du, inte tycker jag, att jag lärt mycket se'n jag kom hit. Men ett yet jag; att jag kunde ännu mindre förut. Och det jag har lärt, tror jag, att jag får stor nytta av i livet. Men när jag kommer hem, skall jag göra något, som jag aldrig gjort förr, och det är att läsa böcker ur biblioteket i skolan därhemma. Då lär jag mera ändå, för ser du, saken är den, att det finns så myc-

ket att lära, så på ett halvår hin- ner man inte så långt, men man får då vägvisning och grunderna, och man får vara glad för det.

FÖRENINGAR FÖR JORDBRUKETS UNGDOM

Ungdomsföreningar av olika slag ha länge funnits i ett stort antal länder. Det finnes nykterhetsföreningar, religiösa och politiska föreningar både i stad och på land runt omkring oss, fast utbredningen av dylika i dessa bygder ej är så stor. Där, såsom exempelvis i Sverige, skilda slag av föreningar tävlat med varandra om ungdomen, där har det ofta varit svårt för de unga att välja den lämpligaste. De olika föreningarnas arbetsuppgifter ha varit sådana, att ungdomen genom desamma avdelats i grupper, som inte alltid haft lätt att umgås och samarbeta med varandra eller med utanför stående ungdom. Det har sålunda blivit bestämda, avdelade

„bås“ eller „spiltor“ för de unga, ett för de religiösa, ett för nykterhetsivrare och så några för politiska partier. Genom detta förhållande har skapats onödiga klyftor inom ungdomsleden, samtidigt som splittringen försvagat de olika föreningarna. Särskilt å landsbygden har framträtt ett behov av föreningar, som kunde ena och sammanföra all ungdom oavsett exempelvis religiösa och politiska åsikter.

En sådan förening bildades också år 1918 i Sverige, och fick den namnet „Jordbrukareungdomens Förbund“. Som namnet anger, vill den förena all ungdom vid jordbruket till ett förbund. Vad skall då detta förbund göra? Jo, det avser att väcka och stärka ungdomens håg och lust för jordbrukarens yrke samt höja dess duglighet för samma yrke. Jordbrukareungdomens Förbund söker lära de unga både att finna trevnad och glädje av lantlivet och själva förhjälpa till skapande av den önskade trevnaden.

För att nå sitt ändamål vill förbundet:

1. bibringa de unga en fördjupad hembygdkunskap och ökad hembygdkärlek, förvärvad genom studier av hembygden och dess minnen;
2. låta de unga var för sig självständigt utföra försöksarbeten och deltaga i tävlingar i plöjning, mjölkning, rotfruktsodling, linodling, trädgårdsskötsel, spinning, vävning m. fl.;
3. på landsbygden söka skapa ett sundt och gott nöjesliv, som kan ersätta de nöjen, som ungdomen i städerna har tillgång på, samt
4. på olika sätt främja och stödja ungdomens verksamhets- och bildningsbegär.

(Forts. följer.)

KRING SVENSKBYGDER

BIRKAS.

Den 24 februari, Estlands frihetsdag, hålles på Birkas vinterfest. Alla äro välkomna. Kaffe och bröd serveras för 25 mk. Vill någon giva mera, mottages det med tacksamhet. Överskottet tillfaller S. O. V.

Den 25 mars hålles skolfest, till vilken alla gamla elever äro välkomna.

På båda festerna blir det föredrag, sång, uppläsning o. s. v.

Tid: Klockan 11 f. m.

Beträffande nästa läsår, 1925—1926, äro redan flere elever anmälda och böra därför de, som tänka bevista denna kurs, i god tid anmäla sig, särskilt de äldre, som ju bli ännu äldre att sitta på skolbänk, om de måste vänta ännu ett år, ty elevantalet kan snart vara fullt.

Helt naturligt vilja alla, som tänka på att genomgå skolan — och andra också — veta vad som

läses, och meddelas därför här ämnena: Modersmålet, estniska, historia och geografi, matematik och fältmätning, hälsolära, fysik, kemi, botanik, zoologi, jordbrukslära, jordförbättring, trädgårdsskötsel, husdjurslära, veterinärlära, mjölkhushållning, lantbruks ekonomi, byggnadslära, samhällslära.

Dessutom förekommer på de tider, som ej äro upptagna av dessa ämnen, praktiskt arbete. För att kunna giva handledning i sådana praktiska arbeten, som förekomma på en gård: smide, träslöjd och dylikt, har inrättats en liten verkstad vid skolan. Flickorna får undervisning i sömnad, vävning, matlagning och andra husliga göromål.

Birkas elevkår 1924—25, har till ordförande valt Rudolf Schönborg, Rikull, till vice ordförande Anders Lilja, Hullo och till sekreterare Oskar Luks, Gamby.

RICKHOLTZ.

Den ovanliga vintern utan snö och is har varit mycket påkostande för många Rickholtzbor, som ha sina ängar på „sändor“ och andra sumpmarker. Det är nämligen omöjligt att avhämta höet därifrån nu, då mossarna icke tillfrusit.

Den farliga, smittosamma sjukdomen „skrivklådan“, som härjar, isynnerhet på Ormsö, ha vi tills vidare blivit förskonade ifrån, men alldeles utan känning av det onda ha vi icke heller blivit, symptomen till sjukdomen finnas redan här och där.

Rikulvels.

POLITISKT.

Den gångna veckan.

Inrikes.

Lagen angående folkminoriteternas kulturella självstyrelse, den s. k. „autonomilagen“, har nu av riksdagen blivit antagen i tredje

läsningen. Lagen ger möjligheter åt de folkminoriteter, som så önska, att själva ordna sina skolfrågor. Utan tvivel kommer denna lag att ha sin stora betydelse för åtminstone en del av Estlands folkminoriteter och är nog en god garanti för alla minoriteter för skyddande av deras kulturintressen, vilken garanti kanske i framtiden nog skulle behövas. I detta fall ha esterna — det måste medges — gått före andra länder. Även sven-skarna kunna göra bruk av dessa rättigheter, men ännu så länge vore det kanske klokast för oss, att ta en avvaktande ställning, tills vi känna oss ekonomiskt och intellektuellt starkare och mogna till en sådan självstyrelse, och rättigheterna härtill gå på grund av denna nya lag icke förlorade, även om vi under en längre tid icke vilja göra bruk av densamma.

Den 3 januari hade 5 år förflutit sedan fredens undertecknande i Dorpat.

Under den gångna veckan har det på flera ställen i Estland varit snöfall, i Virland t. o. m. stora drivor, men i Reval har det sett värmligt ut hela tiden.

Utlandet.

Vad händelserna i utlandet be-träffa, så har under den gångna veckan icke något väsentligt hänt. Grekland och Turkiet tvista över, att den turkiska regeringen förvisat patriarken från Konstantinopel.

I Tyskland söker vänstern agitera mot högerregeringen, emedan regeringen under sislidne december ur rikskassan, utan riksdagens tillstånd, till industridkarna i Ruhr utbetalat 600 miljoner guldmärk. Möjligen övergår nu centern i tyska riksdagen till högern, även om den därigenom riskerar att förlora arbetarnas medhåll.

I Egypten har det pågått parlamentsval.

Penningkurser
Revals börs.

9. febr.. 1925

1 dollar	—	372	375
1 pund	—	1775	1790
100 rentmark	—	8875	8975
100 Fmk.	—	937	946
100 sv. kr.	—	10000	10125
1 estkrona	100	—	—
10 guldrub.	—	1825	1940

REVALS TORGPRIS.

Hela svin	per pund	Emk.	35—43
Gädda	”	”	25—35
Abborre	”	”	15—20
Strömning	”	”	12—15
Smör	”	”	100—130
Mjök	stop	”	18—21
Grädde	”	”	130—150
Ägg	par	”	16—20
Rågmjöl	pud	”	460—480
Kornmjöl	”	”	400—460
Havre	”	”	230—250
Potatis	tsetw.	”	120—140

Ved finnes ytterst litet och begäres
Emk. 3000.— per famn.

Svensk tillverkning **MÉRIT** Prisbillig. Driftsäker

BÅTMOTOR MED FOTOGENDRIFT

Levereras med blåslamps- eller magnetändning

Stockholm **AKTIEBOLAGET FREDR. WAGNER** Vasag 48

Onsdagen den 18 februari 1925

hålles.

T e a f t o n

å Riddaregatan 3, kl. 7 e. m.

Alla välkomna!

Söndagen den 1 mars 1925, kl. 11 f. m.

hålles S. O. S.

Å R S M Ö T E

å hotell Petersburg i Hapsal.

Samma dag före årsmötet hålles möjligen också svensk gudstjänst i Hapsals kyrka av prästen E. Petzäll.

Rikssvenska, bosatt i Estland, önskar plats helst i utlandet
som självständig

Korrespondent

i tyska, ryska och svenska språken. Behärskar även fullkomligt estniska språket och äger teoretiska kunskaper i franska och engelska. Har mångårig praktik i alla kontorsgöromål, stenografi och maskinskrivning. Betyg och referenser kunna lämnas. Svar ombedes sub. »**Korrespondent**» till Kustbons redaktion, Reval, Riddareg. 3.

**Svenska Sockerfabriks
A. B., Malmö.**

Bitsocker, förpackat i paket om 2 à 2½ kg, finnes till salu hos alla specerihandlare.

Svenska Odlingens Vänners styrelse

sammankallas härmed till

styrelsemöte

i Hapsal å hotell Petersburg

lördagen den 28 februari 1925, kl. 8 e. m.

Ödagordning: Budgeten för 1925 m. m.